

Handläggare
Christina Koistinen
Telefon: 0850830198**Till**
Kyrkogårdsnämnden
27 september 2022

Tertialrapport Tertial 2 2022 för Kyrkogårdsnämnden

Förslag till beslut

1. Kyrkogårdsnämnden godkänner förvaltningens förslag till tertialrapport 2 och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Svante Borg
Förvaltningschef

Bakgrund

Nämnder och bolag ska återkommande under året i tertialrapporter och årsberättelse följa upp verksamheternas mål och ekonomiska resultat. Kommunstyrelsen ska ges en samlad bild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål. Befarade avvikelser mot mål och budget ska särskilt kommenteras. Rapporteringen sker i enlighet med stadens integrerade ledningssystem (ILS).

Läsanvisning

Under rubrikerna ”beskrivning” respektive ”förväntade resultat” finns texter hämtade från Verksamhetsplan 2022.

Eventuella avvikelser gentemot verksamhetsplanen kommenteras särskilt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningsledningen och behandlats i förvaltningsgrupp 19 september 2022.

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	5
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	7
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	9
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	11
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	14
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	16
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	19
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	22
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	25
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	25
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	26
Uppföljning av ekonomi	29
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	29
Investeringar	30
Intern kontroll.....	31

Särskilda redovisningar.....	31
Agenda 2030.....	31
Jämställdhet	32
Barns rättigheter.....	32
Nationella minoriteters rättigheter	32

Bilagor

Bilaga 1: KN T2 2022

Bilaga 2: RR 801h20

Bilaga 3: BR 801h23

Sammanfattande analys

Tertialrapporten fokuserar på avvikelserapportering och åtgärder för att uppnå fullmäktiges mål. Förväntad måluppfyllelse samt en kortfattad redovisning av arbetet under perioden redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

Kyrkogårdsnämnden bidrar till att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och att målen för verksamheterna kan uppfyllas. Förvaltningen bedömer att samtliga av kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena kommer att uppnås under året. Även nämndens mål för verksamheten bedöms uppfyllas under året.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att samtliga fem mål för verksamhetsområdet vilka är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att erbjuda praktikplatser till personer som står utanför arbetsmarknaden vilket gör vägen till arbete och egen försörjning kortare. Förvaltningen har kunnat erbjuda sammanlagt 120 platser för feriearbetande skolungdomar varav 119 platser blev ianspråktagna.

Förvaltningen prioriterar arbetet med att öka säkerheten och den upplevda tryggheten på begravningsplatserna. Arbetet fortsätter med att genom bland annat förbättrad belysning och röjning av buskar samt sänkning av häckar ge en bättre överblickbarhet. För att ytterligare öka tryggheten ronderar ett vaktbolag vid de större begravningsplatserna. Ett försök med mer kvalificerade sensorer av typen markradar pågår. Ett centralt projekt är den pågående renoveringen av grindar på Norra begravningsplatsen och Skogskyrkogården. Målet är att nattetid kunna stänga begravningsplatserna för fordonstrafik och på det sättet förebygga kriminalitet.

Samarbetet fortsätter med stadsmuseet kring besöks- och visningsverksamheten på Skogskyrkogården. Visitors center på Skogskyrkogården öppnades den 1 maj och hålls öppet till den 30 september. Under året har köket rustats upp. Visningar för barn och ungdomar prioriteras även i år med gratis visningar för skolor.

Tillgängligheten på Skogskyrkogården kommer att förbättras i och med att nya bänkar kommer att placeras ut. Tio bänkar har levererats i vår för en sista utvärdering av materialets hållfasthet och åldrande. Beslut om anskaffning av omkring 200 bänkar och 100 pallar kommer att fattas när utvärderingen är färdig.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att samtliga fem mål för verksamhetsområdet vilka är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås.

Nämnden har ett gott samarbete med olika företag och begravningsentreprenörer inom begravningsbranschen.

Anläggandet av begravningsplatsen på Järva fortsätter i linje med den övergripande tidplanen.

Under våren har markarbetena färdigställt och bygget av ceremonihus och ekonomibyggnader inletts. Vidare har även arbetet med den så kallade finentreprenaden påbörjats.

Begravningsplatsen på Strandkyrkogården ska kompletteras med en ceremonilokal. Projektet har försenats genom att handläggningen av detaljplaneändringar dragit ut på tiden. Den nya tidplanen är att byggstart sker till våren 2023, vilket innebär en försening med omkring sex månader.

Skogskyrkogårdens värden som världsarv förvaltas och förmedlas. Under 2021 påbörjades arbetet med ett särskilt projekt för hållbar turism i Världsarvet Skogskyrkogården. Arbetet fortsätter under året med att sätta de strategiska grunderna för verksamhetsutveckling, samarbeten och organisering kring arbetet med "Program för hållbar turism i Världsarvet Skogskyrkogården".

Planering för "Skogskyrkogårdens dag" den 3 september har genomförts tillsammans med stadsmuseet. Då erbjuds stockholmare bland annat att träffa yrkesgrupper som arbetar där, ta del av familjevandringar och besöka kapellen med mera.

Nämndens olika verksamheter anpassas mot en hållbar resursanvändning. Biogas används för driften av krematorierna. Ytterligare åtgärder genomförs och förbereds för att ytterligare minska koldioxidutsläppen. Ett nytt avfallssorteringskoncept för källsortering och ett system för insamling av elektronikavfall är framtaget.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att de två målen för verksamhetsområdet vilka är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås.

Sjuktalet inom förvaltningen har varit relativt låga utifrån det pandemiläge som varit. Förvaltningen har vidtagit erforderliga åtgärder och följt gällande restriktioner. Under våren släpptes restriktionerna och de tillfälliga förändringarna som funnits för läkarintyg och riktlinjer om sjukdom har reviderats. En återgång till tidigare gällande regler genomfördes från april månad.

Svarsfrekvensen i årets medarbetarenkät minskade från förra årets 83 procent till 74 procent i år. AMI (aktivt medskapandeindex) är ett index i medarbetarenkäten som består av tre områden: Motivation, Ledarskap och Styrning. Förvaltningens AMI ligger dock kvar på samma nivå som förra året, då detta index gick upp från 71 till 78. Ledningsgruppen har påbörjat analysarbetet och respektive avdelning och enhet arbetar med resultatet.

Som en del i förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete har psykosociala skyddsronder påbörjats för att ytterligare undersöka hur medarbetarna upplever sitt arbete och sin arbetssituation. En gemensam arbetsmiljöutbildning för samtliga medarbetare är planerad till oktober 2022. Ett nytt stödmaterial för medarbetarsamtalen togs fram 2021 och detta används nu i förvaltningen.

Prognosen för året redovisar balanserat resultat bortsett från de kostnader som var budgeterade som investering. Under år 2021 konstaterades att Stockholms stads

investeringsredovisning inte fullt ut följt rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation nr 4. Rättningen har lett till att vissa investeringsutgifter omklassificerats till driftkostnad, vilket innebär att 15,0 mnkr har flyttats från investeringsbudgeten till driftbudgeten.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att samtliga fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås. Hur nämnden bidrar till att nå inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att samtliga fyra KF-indikatorer nås och att nämndens aktiviteter kommer att genomföras. Underliggande nämndmål bedöms uppfyllas.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att bidra till att människor blir självförsörjande vilket gör vägen till arbete och egen försörjning kortare genom att bland annat erbjuda praktikplatser till personer från Jobbtorg. Även andra personer, exempelvis personer med funktionsvariationer, erbjuds praktikplats. Under januari-augusti har en student från arboristutbildning under några veckor genomfört praktik på förvaltningen.

Förvaltningen har kunnat erbjuda 120 platser (begränsningar i utrymmen för omklädning och lunch dimensionerar antalet) för feriearbetande skolungdomar varav 119 platser blev ianspråktaga. Två ungdomar, som tidigare feriearbetat i förvaltningen, har fått timanställning vid förvaltningen för att bland annat arbeta med kommunikation kring Järva begravningsplats. Ungdomarna gjorde även en enkät gällande den ljussättning som testades på Norra begravningsplatsen under vintern.

Förvaltningen deltog med en monter i Stockholms stads tält på Järvaveckan i början av juni. Budskapet var ”Järva begravningsplats – en plats för alla”. Intrycket var att relativt många känner till att en ny begravningsplats byggs i Järvaområdet. Deltagandet gav bland annat en möjlighet att förtydliga att platsen fortsatt kommer att vara ett viktigt grönområde.

Staden som offentlig arbetsgivare är en viktig aktör i arbetet med målen i agenda 2030 om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt minskad ojämlikhet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	120			121	120	120 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2022
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	2			2	2	2 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2022
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestudande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	1			5	5	5	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2022
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	119 st	58 st	61 st	121 st	120	120 st	9 000 st	Tertial 2 2022
Analys En ungdom lämnade sent återbud. 115 ungdomar fick kyrkogårdsarbete, 4 fick arbete inom administrationen (informatörsuppdrag).								

Nämndmål: Nämnden bidrar till ökad sysselsättning genom att erbjuda praktik till personer som står långt från arbetsmarknaden

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen fortsätter att tillhandahålla platser för feriearbete för ungdomar som ett första steg för dem in på arbetsmarknaden. Praktikplatser erbjuds till aspiranter från Jobbtorg och till andra personer, exempelvis personer med funktionsvariationer, som står utanför arbetsmarknaden. Det kan också bli aktuellt att erbjuda praktikplatser för olika yrkesutbildningar. Nämnden erbjuder 120 platser för feriearbetande skolungdomar.

Förväntat resultat

Fler personer får arbetslivserfarenhet och blir mer anställningsbara på arbetsmarknaden.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat nås och att aktiviteten kommer att genomföras.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Erbjuder praktikplatser	2019-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att nämndens indikatorer nås och att nämndens aktiviteter kommer att genomföras. Underliggande nämndmål bedöms uppfyllas.

Förvaltningen prioriterar arbetet med att öka säkerheten och den upplevda tryggheten på begravningsplatserna. Förvaltningen fortsätter därför arbetet med att genom förbättrad belysning och röjning av buskar samt sänkning av häckar ge en bättre överblickbarhet. Efter ett antal allvarliga händelser under 2020 har flera initiativ tagits till att än mer öka tryggheten på de största begravningsplatserna. Förvaltningen har sedan förra vintern förstärkt bevakningen genom utökad rondering på begravningsplatserna. Ett försök med mer kvalificerade sensorer av typen markradar pågår.

Ett centralt projekt är den pågående renoveringen av grindar på Norra begravningsplatsen och Skogskyrkogården. Målet är att nattetid kunna stänga begravningsplatserna för fordonstrafik och på detta sätt förebygga kriminalitet. Ett åtgärdsförslag för restaurering och automatisering av grindarna för Skogskyrkogården har tagits fram. Projektering blev färdig i juni och upphandlingen planeras att publiceras i höst. Planerad entreprenadstart är under hösten 2022 och genomförande planeras att ske under 2022-2023. Vidare har ett åtgärdsförslag kring nytillverkning av grindar till Norra begravningsplatsen har tagits fram med efterföljande ansökan till länsstyrelsen samt åtgärd 2022.

Ljus- och mörkerplaner för Västberga- och Brännkyrka kyrkogårdar togs fram under 2021. Förvaltningen har nu beviljats trygghetsskapande medel för förstärkt belysning på Västberga begravningsplats. Denna åtgärd är planerad till hösten 2022.

Även ett förslag på tillfällig belysning för en ökad trygghet på kvarteren 17A-C på Norra begravningsplatsen togs fram under 2021. Provbelysning har skett efter tillstånd från länsstyrelsen. Den tillfälliga belysningen var monterad under perioden november 2021 till mars 2022. En utvärdering har gjorts bland besökare och gravrättsinnehavare kring hur åtgärden mottagits. Resultatet av undersökningen presenteras under hösten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishantering av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Begravningsverksamheten präglas av tillförlitlighet och hög säkerhet. Stadens begravningsplatser upplevs som trygga, välskötta och säkra.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Basen för förvaltningens säkerhetsarbete är tillförlitliga och säkra rutiner vid beställningar, kremationer samt förvaring av kistor med stoft och urnor samt vid utlämning av urnor. Säkerheten på begravningsplatserna har hög prioritet. Samråd med övriga storstadsförvaltningar sker med anledning av beredskap inför så kallade riskbegravningar. Gravstenssäkerheten är ytterst gravrättsinnehavarens ansvar men kyrkogårdsförvaltningen har tillsyn och följer upp gravstenssäkerheten. Alla arbetsplatser genomgår regelbundet utbildningar i brandskydd och hjärt-och lungräddning.

Åtgärder genomförs som ökar tryggheten, exempelvis förbättrad belysning, röjning av buskar och sänkning av häckar. Hög skötselnivå, god vinterväghållning, snabb sanering av klotter och åtgärdande av annan skadegörelse samt åtgärder för att förhindra brott ska ge besökarna en trygg och säker miljö. Vaktbolag ronderar i stor omfattning vid de större begravningsplatserna. Befintliga grindar låses nattetid för biltrafik på Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen, som ett led i att prova olika tekniska lösningar för ökad trygghet. Samverkan sker med närpolisen kring åtgärder som kan vidtas för att hindra fortsatta stölder.

Arbetet med ljus-/mörkerplaner för de olika begravningsplatserna fortsätter. Planerna tas fram för att visa på behovet och prioriteringar av belysningsåtgärderna.

Ljus-/mörkerplaner har tagits fram för Sandsborg, Västberga och Brännkyrka kyrkogårdar. Utförande av belysningsåtgärder på dessa platser planeras under 2022 under förutsättning att trygghetsskapande medel erhålls.

Efter att vård- och underhållsplaner för Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen är framtagna kommer framtagande av ljus-/mörkerplaner för Norra begravningsplatsen samt för Skogskyrkogården att prioriteras.

Förväntat resultat

Enstaka incidenter, men inga allvarliga avvikelser eller olyckor sker inom verksamheten. Besökarna upplever begravningsplatserna som trygga, säkra och välskötta. Inga skillnader utifrån kön finns för upplevelsen av tryggheten på begravningsplatserna.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och indikatorer nås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel besökare som upplever att Stockholms begravningsplatser är trygga				84		71		2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● ♀ Andel besökare som upplever Stockholms begravningsplatser som välskötta				78		80		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Framtagande av ljus-/mörkerplaner	2019-01-14	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålet bedöms uppfyllas.

Samarbetet fortsätter med stadsmuseet kring besöks- och visningsverksamheten på Skogskyrkogården. Visitors center öppnades den 1 maj och hålls öppet dagligen fram till den 30 september. Under året har köket upprustats med nya ytskikt på golv och tak samt nya skåp, installation av kyla och ny belysning.

Visningar för barn och ungdomar har prioriterats även i år med gratis visningar för skolor. Planering för "Skogskyrkogårdens dag" den 3 september har genomförts tillsammans med stadsmuseet. Specialvisningar för barnfamiljer kommer att arrangeras.

Nämndmål: Världsarvets Skogskyrkogårdens värden förmedlas till barn och unga.

● Uppfylls helt

Beskrivning

Stadens skolor erbjuder fria visningar av Världsarvet Skogskyrkogården i samarbete med Stockholms Stadsmuseum. Vid visningarna förmedlas Världsarvets värden samt bakgrunden till Unesco:s Konvention om Skydd för Världens Kultur- och Naturarv.

Förväntat resultat

Stockholms barn och unga har god kännedom om Världsarvet Skogskyrkogården.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen

grundas på att förväntat resultat prognostiseras att nås.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att alla utom en av nämndens aktiviteter kommer att genomföras. De underliggande nämndmålen bedöms uppfyllas varav ett nämndmål uppfylls endast delvis.

Planering pågår för olika utvecklingsprojekt för begravningsplatserna.

Tillgänglighetsanpassningar görs i samverkan med nämndens råd för funktionshinderfrågor där en gemensamt framtagen åtgärdslista är vägledande för prioriterade åtgärder. Exempelvis sker kontinuerlig uppdatering av översiktskartor vid kyrkogårdar och begravningsplatser. Representanter från rådet deltar i en referensgrupp för anläggandet av Järva begravningsplats.

Tillgängligheten på Skogskyrkogården kommer även tydligt att förbättras i och med att nya bänkar kan placeras ut. Tio bänkar levererades i vår för en sista utvärdering av materialets hållfasthet och åldrande. Beslut om anskaffning av omkring 200 bänkar och 100 pallar kommer att fattas när utvärderingen är färdig. Funktionshinderrådet som getts möjlighet att provsitta bänkarna är positiva till utformningen.

Begravningsplatsen på Strandkyrkogården ska kompletteras med en ceremonilokal. Projektet har försenats genom att handläggningen av detaljplaneändringar dragit ut på tiden. Den nya tidplanen är att byggstart sker till våren 2023. Detta innebär en försening med omkring sex månader.

Förvaltningens myndighetsutövning och därigenom kundkontakter innefattar bland annat gravrättsärenden i form av medlingar, lösande av tvister och flyttningar av stoft och urnor. Förvaltningen har noterat en ökning av dessa ärenden sedan något år tillbaka. Under januari till augusti begärde tolv personer medling av förvaltningen. När anhöriga inte kommer överens efter medling inom förvaltningen lämnas ärendet vidare till länsstyrelsen för beslut.

Nämndmål: Begravningsverksamheten präglas av god service och lyhördhet för den enskildes behov.

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Hög tillgänglighet och lyhördhet för den enskildes behov präglar begravningsverksamheten. Tillgången till ceremonilokaler och tider för gravsättning anpassas efter behoven. Förvaltningen erbjuder ett utbud av olika typer av planterings- och gravskötselavtal.

Nämnden har ett viktigt uppdrag att om behov uppstår medla vid olika tvister. Det kan handla om val av begångelsemetod eller val av plats för ceremoni eller gravsättning. Så långt det är möjligt anpassas stadens kapell till ceremonier enligt olika trosinriktningar och borgerliga förrättningar.

Den planerade utvecklingen av Strandkyrkogården, som ligger i ett naturskönt område men som utnyttjas i liten grad för gravsättningar, går vidare under 2022. Detaljplanearbetet för anläggandet av en ceremonilokal pågår och den preliminära tidplanen är att stadsbyggnadsnämnden kan ta ett beslut i början av året. Projektering av bygghandlingar sker parallellt och upphandling förbereds. Målsättningen är, förutsatt att detaljplanen vinner laga kraft, att entreprenadstart kan ske första halvåret 2022.

Förväntat resultat

Nämnden tillhandahåller god service och en mångfald av gravskick.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet uppnås delvis under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat nås men att en aktivitet kommer att bli försenad.

Detaljplanearbetet för anläggandet av en ceremonilokal på Strandkyrkogården pågår. Målsättningen är, förutsatt att detaljplanen vinner laga kraft, att entreprenadstart kan ske första halvåret 2023. Detta innebär en försening med omkring sex månader.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Anläggning av nytt gravkvarter på Norra begravningsplatsen	2018-01-01	2022-12-31	
 Planering och byggnation av en ceremonilokal på Strandkyrkogården	2018-01-01	2023-12-31	
Analys Aktiviteten är försenad. Nytt slutdatum beräknas bli 2024-12-31.			
 Utveckling av Strandkyrkogården	2017-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Stadens begravningsplatser och begravningsverksamhet har god tillgänglighet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Tillgänglighetsanpassningar görs i samverkan med nämndens råd för funktionshinderfrågor där en gemensamt framtagna åtgärdslista är vägledande för prioriterade åtgärder.

Tillgänglighetsanpassningar av busshållplatser vid Skogskyrkogården har utretts på uppdrag av nämnden och ett förslag på åtgärder har tagits fram. Genomförande av åtgärder planeras under 2022-2023. En ny ramp till Stora Gravkoret på Norra begravningsplatsen ska projekteras. Även en ramp vid Hässelby kapell projekteras och upphandling och utförande planeras ske i mitten av året. Övriga tillgänglighetsåtgärder som görs löpande är exempelvis

målning av trappnosar och olika beläggningsarbeten.

Hemsidan "Hitta-graven" är en välbesökt sökfunktion och utgör en service som ska öka tillgängligheten för besökaren. Sökfunktionerna på "Hitta-Graven" utökas fortlöpande och antalet besökare ökar kontinuerligt. Närmare 40 procent av besöken på "Hitta Graven" görs dessutom via mobila tjänster.

Stadens program för tillgänglighet Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023, har varit vägledande för projekteringen av den nya begravningsplatsen vid Järva friområde.

Förväntat resultat

Begravningsplatser och ceremonilokaler är anpassade för allas behov. Tillgängligheten till information är god och begriplig för så många som möjligt.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat nås och att aktiviteterna kommer att genomföras.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nya bänkar till Skogskyrkogården	2016-01-01	2023-12-31	
 Projektera ny ramp till Stora Gravkoret, Norra begravningsplatsen	2019-01-01	2022-12-31	
 Projektera och anlägga ny ramp till Hässelby kapell	2019-01-07	2022-12-31	
 Skyltprogram - informationstavlor	2015-01-01	2022-12-31	
 Upprustning och tillgänglighetsanpassning av servicestationer vid Norra begravningsplatsen.	2015-01-01	2024-12-31	
 Utveckla "Hitta Graven/Svenska Gravar"-tjänster	2015-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålet bedöms uppfyllas.

Under pandemin glesades ceremonitider ut i kapellen för att öka tiden för städning och vädning av lokalerna samt för att minimera risken att olika begravningsällskap skulle mötas. En återgång till normalt antal tider kunde ske i våras när Folkhälsomyndighetens restriktioner släpptes. Kapellverksamheten är dock fortsatt försiktig och det finns exempelvis fortfarande uppmaningsskyltar om att hålla avstånd och att handsprit finns tillgängligt i väntrummen.

Förvaltningen fortsätter arbetet för att öka äldres trygghet bland annat genom att förbättra belysningen och tillgängligheten till begravningsplatserna. Många som har kontakt med förvaltningen är äldre och verksamheterna anpassar kontakt och service efter de äldres förutsättningar och behov, i den mån det är möjligt.

Nämndmål: Äldre känner sig välkomna och trygga på stadens begravningsplatser

● Uppfylls helt

Beskrivning

Stockholm ska vara en trygg stad att åldras i. Många äldre besöker nämndens anläggningar. Det är viktigt att de känner sig välkomna, trygga och upplever en god service vid sina kontakter med kyrkogårdsförvaltningen.

Förväntat resultat

Äldre rapporterar ökad upplevd trygghet vid nämndens anläggningar.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat nås.

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att samtliga fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet bedöms uppnås. Hur nämnden bidrar till att nå inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att nämndens indikator nås och att underliggande nämndmål bedöms uppfyllas.

Nämnden har ett gott samarbete med olika entreprenörer inom begravningsbranschen exempelvis begravningsbyråer, florister och entreprenörer inom stenindustrin.

Förvaltningen har påbörjat en översyn av webbsidan "begravning.stockholm" för att det ska bli lättare för till exempel begravningsbyråer och anhöriga att hitta relevant information om verksamheterna. Begravningsbyråer har erbjudits utbildningstillfällen för att få bättre

kunskaper för att själva kunna göra bokningar i Webaveny.

Nämnden fortsätter arbetet med att utveckla begravningsplatserna för att möta kommande behov av gravplatser och efterfrågan av olika gravskick. Anläggandet av den nya begravningsplatsen Järva inleddes i januari 2021.

Nämndmål: Nämnden har ett gott samarbete med företagare

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens verksamheter har ett tätt samarbete med olika entreprenörer inom begravningsbranschen exempelvis begravningsbyråer, florister, entreprenörer inom stenindustrin, leverantörer av upphandlade tjänster med flera. Olika samrådsorgan finns, BESK-gruppen med representanter från begravningsbyråbranschen och förvaltningen, Transportgruppen med aktörer som utför transporter av avlidna samt OAA (Omhändertagande av avlidna) tillsammans med bland annat Region Stockholm och begravningsbyråbranschen.

Förvaltningen arbetar med implementeringen av förbättrade webb- och informationslösningar som ska ge snabbare och säkrare handläggning vid beställningar av tjänster för begravningsbyråverksamheten.

Förväntat resultat

Levererade tjänster har hög kvalitet och inga avvikelser sker.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och en indikator nås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel begravningsentreprenörer som bokar via webb-Aveny (tidigare Grabo)				62,45 %		48 %		2022

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att nämndens aktiviteter kommer att

genomföras och att det underliggande nämndmålet bedöms uppfyllas.

Anläggandet av Järva begravningsplats fortsätter i linje med den övergripande tidplanen. Under våren har markarbetena färdigställts och bygget av ceremonihus och ekonomibyggnader inletts. Vidare har även arbetet med den så kallade finentreprenaden påbörjats.

För att möta den ökade efterfrågan från anhöriga av gravsättningsformen askgravlund genomfördes en utredning om anläggande av askgravlunder på kvarter 25 på Skogskyrkogården och på Galärvarvskyrkogården under 2021. Förvaltningen avvaktar beslut gällande tillstånd från stadsbyggnadsnämnden gällande Galärvarvskyrkogården.

För att nå den fulla effekten vid Strandkyrkogården måste begravningsplatsen också kompletteras med en ceremonilokal. Projektet har försenats genom att handläggningen av detaljplaneändringar dragit ut på tiden. Den nya tidplanen är att byggstart sker till våren 2023, vilket en försening med omkring sex månader. Projektet är kostnadsberäknat till omkring 40 mnkr.

Nämndmål: Stockholmarna erbjuder en mångfald av gravskick

 Uppfylls helt

Beskrivning

Begravningsverksamheten omfattar alla stockholmare, oavsett etnisk eller religiös tillhörighet eller annan bakgrund. Stadens begravningsplatser präglas därför av en stor variation av gravskick, gravplatser och anpassningar till olika begravnings seder med mera.

Den nya begravningsplatsen på Järvafältet är under uppförande och beräknas vara klar under 2024.

Förvaltningen har under 2021 fortsatt planera för anläggning av nya kistgravar på kvarter 13 och 14 på Råcksta begravningsplats. Området har sedan tidigare inte använts för gravsättning, varför det kan nyttjas bland annat för muslimska gravar. Arbetet fortsätter med att förbereda en upphandling av entreprenör, för att under 2022-2023 anlägga kistgravkvarteret.

För att möta den ökade efterfrågan från anhöriga om gravsättningsformen askgravlund har en utredning om anläggande av askgravlunder på kvarter 25 på Skogskyrkogården och på Galärvarvskyrkogården genomförts under 2021. Arbetet fortsätter under 2022 med inriktning på kvarter 25 Skogskyrkogården där en projektering ska färdigställas och en upphandling av entreprenör för anläggande av askgravlunden under 2022-2023.

Förväntat resultat

Utbudet av gravplatser ökar genom nyanläggningar vid befintliga begravningsplatser och nybyggnation.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat nås och att aktiviteterna kommer att genomföras.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Anläggande av askgravar på Galärvarvskyrkogården	2020-12-01	2023-12-31	
 Anläggande av askgravar på Skogskyrkogården	2020-12-01	2023-12-31	
 Byggnation av begravningsplats på Järva friområde	2008-01-01	2024-12-31	
 Nya begravningskvarter på Räcksta begravningsplats	2006-01-01	2024-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att det underliggande nämndmålet bedöms uppfyllas.

Förvaltningen använder miljöbränsle i fordon och arbetsmaskiner. Allt fler av förvaltningens fordon och arbetsverktyg är eldrivna, exempelvis används eldrivna åkgräsklippare och gräsklipparrobotar samt en ny eldriven hjullastare. Driften på Räcksta begravningsplats är numera fossilfri. Förvaltningen byter också successivt ut bensindrivna handredskap mot eldrivna i den takt som eldrivna handredskap för professionellt bruk finns att tillgå på marknaden.

Förvaltningen arbetar löpande med att förse parkeringsplatser och fastigheter med infrastruktur för batteriladdning. Detta sker i samband med renovering och om- och tillbyggnad av fastigheterna.

Nämndmål: Kyrkogårdsnämnden bidrar till att skapa effektiva och hållbara transporter.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens tjänstebilar byts ut till el- eller biogasdrivna fordon. Inom stadens begravningsplatser sker interna transporter i första hand med elfordon. Dieseldrivna entreprenadmaskiner drivs till stor del med HVO-diesel. Handhållna motordrivna redskap byts successivt ut mot eldrivna dito.

Tjänsteresor inom landet sker i första hand med tåg.

Förväntat resultat

Utsläppen minskar och transportarbete effektiviseras.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat nås.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att nämndens indikatorer nås och att nämndens aktiviteter kommer att genomföras. Underliggande nämndmål bedöms uppfyllas.

Skogskyrkogårdens värden som världsarv förvaltas och förmedlas. Under förra året påbörjades arbetet med ett program för hållbar turism i Världsarvet Skogskyrkogården. Detta genom ett delprojekt (Delprojekt 1). Delprojekt 1 omfattar kunskapsinhämtning, omvärldsanalys samt strukturering för kommande arbete. Programmet genomförs i enlighet med "Handbok för hållbar turismutveckling i världsarv och kulturmiljöer" som följer UNESCO:s "Toolkit for sustainable tourism".

Arbetet fortsätter under året med Delprojekt 2 med att testa och genomföra guide 1-3 och att arbeta med tillämpliga miljömål i Agenda 2030. Delprojekt 2 avser att sätta de strategiska grunderna för verksamhetsutveckling, samarbeten och organisering kring arbetet med "Program för hållbar turism i Världsarvet Skogskyrkogården".

Bidrag för projektets genomförande under 2022 söktes genom Riksantikvarieämbetet "Kulturmiljöbidrag för världsarvssamordning" samt från Tillväxtverket "Fördjupat arbete med hållbar platsutveckling". Ansökta medel skulle bland annat nyttjas till anlita en projekt- respektive processledare för delprojektets genomförande. Förvaltningen tilldelades sökta medel från Riksantikvarieämbetet. Tillväxtverket avslögs ansökan men förvaltningen avsätter medel för att kunna starta projektet (delprojekt 2). En projektledare från stadsmuseet är anlita samt en processledare från ett konsultföretag. En plan för projektets genomförande har presenterats världsarvsrådet och arbetet med genomförandet av workshops inleddes i augusti. Projektavslut (delprojekt 2) sker i februari 2023.

Samarbetet fortsätter med stadsmuseet kring besöks- och visningsverksamheten på Skogskyrkogården. Stadsmuseet bemannar Visitors Center, som öppnade för säsongen den 1 maj. Planering för "Skogskyrkogårdens dag" den 3 september har genomförts tillsammans med stadsmuseet. Då erbjuds stockholmarna bland annat att träffa yrkesgrupper som arbetar där, ta del av familjevandringar, besöka kapellen med mera.

En uppdaterad version av Skogskyrkogårdens utomhusutställning finns uppställd vid

huvudentrén mellan maj-november.

Ett samarbete har även inletts med stadsmuseet för framtagande av vård- och underhållsplaner för Norra begravningsplatsen. Även antikvariska konsekvensutredningar tas fram i samband med olika projekt.

Nämndmål: Kulturarvet på stadens begravningsplatser bevaras, vårdas och synliggörs

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden ansvarar för att erbjuda rofyllda och vackra begravningsplatser, liksom att förvalta det kulturarv och de park- och naturmiljövärden som finns vid stadens begravningsplatser. En kulturhistorisk inventering av gravvårdar vid stadens begravningsplatser har genomförts och ett förslag till bevarandeplan kommer att överlämnas till Länsstyrelsen för ställningstagande. Renovering av gamla gravmonument, staket och gjutjärnsdetaljer sker framför allt vid Norra begravningsplatsen.

Vård- och underhållsplaner kommer under 2022 tas fram för Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen.

Samarbetet med Stockholms Stadsmuseum fortsätter, både vad gäller antikvariskt stöd vid underhålls- och upprustningsprojekt samt genom att muséet fortsätter att anordna visningsverksamhet, både vid världsarvet Skogskyrkogården och vid Norra begravningsplatsen.

Under 2022 kommer fortsatt bekämpning av almsjuka att prioriteras. Almsjukan har även drabbat Skogskyrkogården där almar i det stora entrélandskapet har visat symtom på almsjuka och även en alm i meditationslunden "Almhöjden". Brännkyrka kyrkogård och Norra begravningsplatsen är också sedan tidigare hårt drabbade av almsjuka. Vaccinering prövas som metod för att förhindra spridning på Norra begravningsplatsen, Sandsborgskyrkogården och Skogskyrkogården. Andra hot mot trädbeståndet på Skogskyrkogården är granbarkborre och större mörghorborre. Under 2022 kommer en del av de träd som har behövts ta bort på grund av trädsjukdomar och skadegörare att återplanteras.

Allhelgonahelgen, Julafton, Mors och Fars dag är dagar där antalet besökare är stort på begravningsplatserna. Vid allhelgonahelgen beräknas cirka 100 000 besökare vid begravningsplatserna och då planeras för sedvanliga aktiviteter med öppna kapell, musik i kapellen och personal på plats som kan svara på frågor och hjälpa anhöriga med att hitta graven.

Förväntat resultat

Kulturarvet vårdas och blir än mer tillgängligt och attraktivt.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat nås och att aktiviteterna kommer att genomföras.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Framtagande av vård- och underhållsplaner	2016-01-01	2024-12-31	
 Föryngring av träd och annan vegetation	2016-01-01	2025-12-31	
 Projektering och renovering av krematoriekapellen på Skogskyrkogården	2018-01-01	2023-12-31	
 Renovering och nyttillverkning av grindar vid Norra begravningsplatsen	2020-01-01	2022-12-31	
Analys Projektet har blivit försenat på grund av långa handläggningstider hos länsstyrelsen.			
 Restaurering av gravvårdar med kulturhistoriskt värde	2015-01-01	2025-12-31	
 Utredning renovering av grindar Skogskyrkogården	2020-01-01	2022-12-31	
 Återplantering av trädbestånd	2016-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Världsarvet Skogskyrkogårdens värden förvaltas och förmedlas

 Uppfylls helt

Beskrivning

Skogskyrkogården är sedan 1994 uppsatt på Unesco:s lista över världsarv som ska skyddas, bevaras, levandegöras och överlämnas till kommande generationer. Dess unika status och kulturmiljö förvaltas utifrån en framtagen förvaltningsplan.

Under 2022 planeras arbetet fortsätta med att ta fram ett program för hållbar turism på världsarvet Skogskyrkogården.

Världsarvet Skogskyrkogården bidrar i hög grad till besöksnäringen i Stockholm. Att Stockholmare känner till "sitt" världsarv är därför en viktig del i Unesco:s strävanden att medvetandegöra världsarven, detta både ur ett lokalt och globalt perspektiv. Ett barn- och ungdomsperspektiv ska också finnas. Särskilda barnvisningar erbjuds till skolorna.

Stockholms stadsmuseum sköter visningsverksamheten vid Skogskyrkogården på uppdrag av kyrkogårdsnämnden. Världsarvet Skogskyrkogården är tillgängligt för besökare genom allmänna och bokningsbara visningar och ett säsongsöppet Visitors Center. Hemsidan www.skogskyrkogarden.stockholm.se stödjer besökare och intresserade innan, under och efter besöket.

Förväntat resultat

Medvetenheten om världsarvet och dess värden ökar. Världsarvet Skogskyrkogården är ett tillgängligt och uthålligt besöksmål i Stockholm.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och indikatorn kommer att nås samt att aktiviteten kommer att genomföras.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel Stockholmare som känner till att Skogskyrkogården är ett världsarv				58,98 %		62 %		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Implementera ett program för hållbar turism i samverkan med Stockholms Stadsmuseum	2019-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att samtliga KF-indikatorer och nämndens indikatorer nås. Nämndens aktiviteter kommer att genomföras och de underliggande nämndmålen uppfylls.

Stadens begravningsplatser och kyrkogårdar utgör viktiga gröna lungor i stadsmiljön. De ska vara värdiga och rofyllda platser för den enskilde besökaren.

Nämndens verksamheter anpassas för en hållbar resursanvändning. Biogas används för driften av krematorierna. Metallrester efter kremation återvinns. Ytterligare åtgärder genomförs och förbereds för att ytterligare minska koldioxidutsläppen. Förvaltningen fortsätter arbetet med att ersätta oljepannor med bergvärmepumpar.

Förvaltningen har implementerat ett nytt energistatistiksystem på personalbyggnaden på Skogskyrkogården. Detta är ett första steg mot att kunna ta fram uppföljningsbar statistik gällande koldioxidutsläpp för nämndens samtliga byggnader.

I arbetet med biologisk mångfald planerar förvaltningen att göra fladdermusinventeringar inför genomförande av förstärkta ljusinsatser på begravningsplatserna. Två inventeringar är beställda och är kopplade till projekten nya kistgravar på Räcksta och ny askgravlund på Skogskyrkogården. Särskilda medel för arbete med biologisk mångfald söktes men beviljades inte förvaltningen.

Förvaltningen bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att följa Stockholms stads miljöprogram och kontinuerligt arbeta med klimat- och miljöåtgärder i verksamheterna i syfte att bidra till en hållbar utveckling. Detta görs bland annat genom att arbeta med resurseffektiv avfallshantering, minska energiförbrukningen, stärka den biologiska mångfalden och öka de ekologiska värdena.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  El- och värmeproduktion baserad på solenergi				26,5 MWh		40 MWh	5 320 MWh	2022
  Minskning av CO ₂ e till 2023						31 CO ₂ e	Tas fram av nämnd/bolagss tyrelse	2022
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter				6,34 GWh		6,2 GWh	1945 GWh	2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med idrottsnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar att spara vatten vid långvarig värme och torra	2022-01-01	2022-12-31	

Nämndmål: Nämnden bidrar till att skapa en hållbar livsmiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden arbetar för att minska koldioxidutsläpp genom att bland annat ha en krematorieverksamhet som helt drivs av biogas. Överskottsvärme från driften kan tas om hand för att värma ceremonilokaler och krematorierna. Därutöver arbetar nämnden med att ersätta oljepannor med värmepumpar, förbättra isoleringen i byggnader, att använda mer elektriska maskiner för skötsel med mera. Nämnden avser att under året ta fram uppföljningsbar statistik för nämndens koldioxidutsläpp.

Förvaltningen undviker helt kemiska bekämpningsmedel eller konstgödsel vid grönskötseln av begravningsplatserna. Komposteringsanläggningar finns på Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen där trädgårdsavfall omvandlas till trädgårdsjord. Övriga kyrkogårdar lämnar trädgårdsavfall till externa komposteringsanläggningar.

Energieffektiviseringar sker genom konvertering av eluppvärmda byggnader samt utbyte av belysningsarmaturer.

Förväntat resultat

Utsläpp minskar och energianvändningen blir mer effektiv. Återvinningen ökar och därtill sker en minskning i nyttjandet av miljö- och hälsofarliga ämnen.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och indikatorer nås och att aktiviteterna kommer att genomföras.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel biobränsle i stadens krematorier	100 %			100 %		100 %		2022
 Andel återvunnen metall efter kremation	100			100		100		2022
 Minskning ton CO2e till år 2023						31		2022
 Vattenförbrukning (bevattnings och fastigheter)				244 371		280 000		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Avveckling av oljeeldade värmepannor	2020-04-21	2023-09-30	
 Fortsätta arbetet med utbyte till LED-ljuskällor inomhus och utomhus	2015-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: Stadens begravningsplatser är vackra och rofyllda kulturmiljöer med höga naturvärden

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stadens begravningsplatser och kyrkogårdar utgör viktiga gröna lungor i stadsmiljön och fyller även en funktion som park- och naturmiljö för stockholmare. De är värdiga och rofyllda platser för den enskilde besökaren. Under året fortsätter arbetet med att ta fram vård- och underhållsplaner som också inkluderar de gröna kulturvärdena.

Under 2022 kommer fortsatt särskilt fokus läggas på det Globala Agenda 2030 mål som handlar om "Liv på land", det vill säga om den biologiska mångfalden. Utbildningsinsatser kring biotopvärden har genomförts och aktualisering av skötselplanerna kan bli aktuellt.

Förväntat resultat

Begravningsplatserna är uppskattade besöksmål. Den biologiska mångfalden ökar. Bullret minskar.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och indikatorn nås och att aktiviteten kommer att genomföras.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel besökare som upplever Stockholms begravningsplatser som rofyllda				86		82		2022

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utbildningsinsatser och skötselplaner för att öka biologisk mångfald	2020-01-01	2022-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att de två mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet uppnås. Hur nämnden bidrar till att nå inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att samtliga tre KF-indikatorer nås och att underliggande nämndmål uppfylls.

Prognosen för året redovisar balanserat resultat bortsett från de kostnader som var budgeterade som investering.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter	100 %			100,4 %		100 %	100 %	Tertial 2 2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
resultatöverföringar								
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %			100,4 %		100 %	100 %	Tertial 2 2022
  Nämndens prognossäkerhet T2	0 %			0 %		+/-1 %	+/- 1 %	2022

Nämndmål: Nämndens verksamhet präglas av god budgethållning

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämndens verksamhet präglas av effektivitet, resurshushållning och är en kostnadseffektiv verksamhet. Förvaltningen vidareutvecklar arbetet med att stärka investeringsstyrningen och för att förbättra budgetföljsamheten, prognossäkerhet samt styrningen av investeringsprojekt.

Förvaltningsledningen följer upp ekonomin månadsvis. Särskilt fokus riktas mot kostnader för underhållsåtgärder, uppföljning av investeringsbudgeten samt erhållna intäkter. I samband med tertialrapport 2 sker också uppföljning av verksamhet och ekonomi med förvaltningschefen.

Förväntat resultat

Effektivitet och transparens präglar förvaltningens planering och styrning. Chefer och medarbetare har god kunskap om hur budgeten fördelas och följs upp. Beredskap finns för justeringar under året. Prognossäkerheten är god.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat prognostiseras att nås.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundas på att fyra av sex KF-indikatorer nås och att två indikatorer nås delvis. Underliggande nämndmål uppfylls.

Sjuktalet har varit relativt låga utifrån det pandemiläge som varit. Förvaltningen har vidtagit erforderliga åtgärder och följt gällande restriktioner för att undvika smittspridning på arbetsplatsen. Under våren släpptes restriktionerna och de tillfälliga förändringarna som funnits för läkarintyg och riktlinjer om sjukdom har reviderats. En återgång till tidigare gällande regler genomfördes från april månad.

Svarsfrekvensen i årets medarbetarenkät minskade från förra årets 83 procent till 74 procent i år. AMI (aktivt medskapandeindex) är ett index i medarbetarenkäten som består av tre områden: Motivation, Ledarskap och Styrning. Förvaltningens AMI ligger dock kvar på samma nivå som förra året, då detta index gick upp från 71 till 78. Ledningsgruppen har påbörjat analysarbetet och respektive avdelning och enhet arbetar med resultatet.

Som en del i förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete har psykosociala skyddsronder vid enheterna påbörjats för att ytterligare undersöka hur medarbetarna upplever sitt arbete och sin arbetssituation. En gemensam arbetsmiljöutbildning för samtliga medarbetare är planerad till oktober 2022. Som ett led i att utveckla medarbetarsamtalen togs ett nytt stödmaterial för samtalen fram 2021 och detta används nu i förvaltningen.

Förvaltningen arbetar för att fortsatt öka den digitala utvecklingen. Bland annat har en digital brukarundersökning genomförts på kvarter 17 på Norra begravningsplatsen. Genom en QR-kod på ett anslag kunde besökare lämna synpunkter på den tillfälliga ljussättningen där. I utvärderingen ingick också samtal med platsens gravrättsinnehavare och en dialog med medarbetare som arbetar på platsen. Resultatet presenteras i höst.

I juni deltog ett antal av förvaltningens medarbetare på Järvaveckan och bemannade en monter. Syftet med förvaltningens medverkan var främst att ge medborgare och andra besökare en nulägesbild av arbetet med Järva begravningsplats.

Förvaltningen har hållit en workshop för nyckelpersoner om begravningsverksamhetens möjligheter och begränsningar vid allvarliga samhällsstörningar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	78	81	73	78		79	83	2022
Analys								
Utfallet ligger på samma nivå som förra året. Förvaltningen når inte fullt ut årsmålet. Män visar ett högre AMI jämfört med kvinnor. Verksamheterna arbetar med resultaten och kring sina utvecklingsområden.								
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts				100 %		100 %	93 %	2022
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts				67 %		50 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2022

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Index Bra arbetsgivare	77			78		79	84	2022
Analys								
Förvaltningen når inte årsmålet fullt ut. Indexet bygger på resultat i medarbetarenkäten och personalstatistik. Indexet består av tre delar; rekommendera arbetsgivare, jämställdhet, samt attraktiv arbetsgivare.								
  Sjukfrånvaro 	2,7 %	1,5 %	4,1 %	5,4 %	5,4 %	5,4 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2022
  Sjukfrånvaro dag 1-14 	3,08 %	3,1 %	3,07 %	2,66 %	2,8 %	2,8 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2022

Nämndmål: Kyrkogårdsnämnden är en bra arbetsgivare

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen har cirka 100 tillsvidareanställda och 150 säsongsanställda kyrkogårdsarbetare. För att säkerställa både nuvarande och framtida kompetensförsörjning ser förvaltningen över kompetensförsörjningen på både kort och lång sikt.

I förvaltningen råder goda arbetsvillkor för samtliga medarbetare, där en trygg anställning är en självklarhet liksom en arbetsplats som genomsyras av jämställdhet, jämlikhet och frihet från diskriminering. Goda möjligheter att kombinera föräldraskap och arbetsliv ges. Det råder nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier.

Chefer och medarbetare erbjuds regelbundna kompetensutvecklingsinsatser utifrån behov och individuella kompetensutvecklingsplaner. Förvaltningen bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete som förebygger risker och skapar en inkluderande hälsosam arbetsmiljö. Medarbetarna uppmuntras till att vara engagerade, delaktiga, ansvarstagande samt ha ett professionellt och etiskt förhållningssätt. Alla medarbetare erbjuds en friskvårdssubvention samt en friskvårdstimme per vecka.

Under 2022 kommer arbetet med att stärka förvaltningens kommunikation fortsätta. Internt testas digitala informationsskärmar på Hallvägen och Skogskyrkogården. Dessutom kommer satsningar göras för att stärka chefer och arbetsledares kommunikativa förmåga. Externt fortsätter arbetet med att uppdatera och utveckla den digitala och den tryckta informationen.

Förväntat resultat

En bra arbetsplats som kännetecknas av hög trivsel, låga sjuktal samt ett öppet och bra arbetsklimat.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat nås.

Nämndmål: Medarbetare och chefer har rätt kompetens, ett etiskt förhållningssätt samt ger ett värdigt bemötande

● Uppfylls helt

Beskrivning

Etiska aspekter ska ständigt vara närvarande i det dagliga arbetet och följs upp vid arbetsplatsträffar och medarbetarsamtal. Förvaltningen följer rekommendationer i dokumenten "Etiska riktlinjer vid gravgrävning" och "Risker och etiska aspekter vid gravgrävning" från Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation.

Medarbetarnas kompetensutveckling och individuella kompetensutvecklingsplaner följs upp vid medarbetarsamtalen.

Förväntat resultat

Kompetenta medarbetare, nöjda kunder och besökare.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet kommer att uppnås under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat nås.

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Prognosen för helåret redovisar ett balanserat resultat bortsett från de kostnader som var budgeterade som investeringsmedel.

Under år 2021 konstaterades att Stockholms stads investeringsredovisning inte fullt ut följt rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation nr 4. Rättningen har lett till att vissa investeringsutgifter omklassificerats till driftkostnad, vilket för 2022 innebär att 15,0 mnkr har flyttats från investeringsbudgeten till driftbudgeten. Det som ändrats i redovisningsreglerna är att det som inte ger ett mervärde för anläggningen, till exempel sanering och rivning, inte längre ska belasta investeringsprojekten.

Driftbudget	Budget 2022	Prognos 2022
Kostnader	Mkr	Mkr
Förvaltningschef/administrativa avd	37,9	35,5
Begravnings- och serviceavdelningen	100,5	100,6
Tekniska avdelningen	53,2	55,6

Driftbudget	Budget 2022	Prognos 2022
Kapitalkostnader	34,9	35,5
Summa kostnader	226,5	227,2
Intäkter		
Avgifter	15,0	14,5
Fonduttag	10,0	10,2
Övrigt	14,0	15,0
Summa intäkter	39,0	39,7
Netto	187,5	187,5
Kostnader rivning och sanering	0,0	15,0

Investeringar

Investering	Budget 2022	Prognos 2022
Järva begravningsplats	110,0	84,4
Ceremonibyggnad Strandkyrkogården	23,0	8,0
Askgravar Skogskyrkogården	7,0	4,0
Säkerhetsåtgärder	3,5	2,0
Råcksta kistgravar	10,0	3,0
Övriga investeringar	20,0	26,0
Klimatinvestering	14,9	14,9
Trygghetsinvesteringar	1,5	1,5
Summa	189,9	143,8

Investeringar redovisar på helår ett överskott om 46,1 mnkr. Överskottet beror till största delen på förseningar i projekten, framförallt ceremonihuset på Strandkyrkogården, men även på de 15,0 mnkr som efter (RKR) rekommendation nr 4 hamnar på driften.

Anläggandet av Järva begravningsplats fortgår och beräknas vara klart under 2024. Vissa kostnader som var planerade under 2022 kommer att inträffa först 2023. Anledningen är att den förskjutning i uppstart som åsamkats av skadegörelse och sabotage även fått följdverkningar för påbörjandet av den andra entreprenaden.

Ceremonibyggnaden på Strandkyrkogården är försenad och själva uppförandet kommer börja under första halvåret 2023.

Nya kistgravar på Råcksta begravningsplats och nya askgravar på Skogskyrkogården beräknas vara klara enligt tidplan men förbrukningen av medel blir inte som budgeterat mellan åren. Båda projekten beräknas dock kosta enligt budget.

Övriga investeringar redovisar ett underskott om 6,0 mnkr främst beroende på ökade kostnader för en ny ramp vid Hässelby kapell och murningsarbeten vid krematorierna samt inköp av eldrivna fordon.

Intern kontroll

I tertialrapport 2 ska nämnden delrapportera hur det interna kontrollarbetet har fortlöpt hittills under året med fokus på väsentliga avvikelser och åtgärder som har vidtagits för att hantera avvikelserna. Det interna kontrollarbetet har hittills fortlöpt i enlighet med nämndens internkontrollplan.

En avstämning av den interna kontrollen har genomförts i förvaltningens riskgrupp. Revisionens årliga rekommendationer har uppmärksammats. Bland annat planerar förvaltningen att teckna nya avtal och överenskommelser gällande krematorieservice med de största kransförsamlingarna, som förvaltningen sedan tidigare har avtal med. Förvaltningen har även sett över rutinerna gällande fakturagranskningen genom påminnelse till samtliga medarbetare om vikten att kontrollera fakturan mot beställningen och betalningsplan. Förvaltningen har också sett över rutinen gällande uppföljning av följsamheten till riktlinjerna gällande löneprocessen. Efterhandskontroll följs upp och dokumenteras nu huruvida de genomförts eller inte.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Stockholms stad ska vara ledande i genomförandet av Agenda 2030 som innehåller 17 globala mål för en hållbar utveckling. Genom att agera lokalt tar staden ansvar för och bidrar till att förbättra förutsättningarna för global hållbar utveckling. Agendan är global, men det är på den lokala nivån som stora delar av åtagandena och arbetet med målen omsätts i praktiken. Förvaltningen bidrar till att uppfylla målen i sin ordinarie verksamhet genom exempelvis samverkan, trygghetsarbete, jämställdhetsintegrering, barnrättsperspektiv, tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning och äldre samt klimat- och miljöarbete.

Kyrkogårdsförvaltningen bidrar till arbetet för genomförande av hållbarhetsmålen bland annat genom att säkerställa att begravningsverksamheten inkluderar alla trosbekännelsers och även de nationella minoriteternas möjlighet att följa religiösa riter och sedvänjor. Förvaltningens arbete bidrar till mål 10 om minskad ojämlikhet även genom att förvaltningens medarbetare har ett inkluderande förhållningssätt. Detta gäller såväl i kundtjänsten som vid ceremonier där ett jämställt och hbtq-säkert möte ges i alla kontakter. Särskild respekt för barns rättigheter visas vid begravingar som rör minderåriga. Genom ett framåtriktat arbete bidrar nämnden till de strategiska målen kring ökad tillgänglighet för personer med funktionsvariationer.

Under året läggs även fokus på mål 15 som handlar om "liv på land", det vill säga om den biologiska mångfalden. Begravningsplatserna har ofta ett rikt växt- och djurliv med höga biotopvärden. Det har tidigare genomförts biotopinventeringar av begravningsplatserna och det har tagits fram skötselplaner i anslutning till inventeringarna.

Förvaltningen bidrar till mål 9 om miljövänlig teknik, effektiv och jämlik resursanvändning genom att välja de tekniska lösningar som ger minsta klimatavtryck i längden.

Genom att fortsätta arbetet med att kartlägga och analysera på vilka sätt verksamheterna idag

bidrar till arbetet med Agenda 2030 kommer förvaltningen kunna identifiera vilka ytterligare åtgärder eller aktiviteter som behövs för att bidra till att uppfylla målen.

Jämställdhet

Förvaltningen integrerar jämställdhetsarbetet med arbetet inom Agenda 2030. Förvaltningen fortsätter utveckling av arbetet med att analysera könsuppdelade resultat och vidta åtgärder om omotiverade skillnader mellan könen identifieras. Jämställdhetsanalyser görs i tjänsteutlåtanden där det bedöms vara relevant.

Barns rättigheter

Förvaltningen bidrar till att uppfylla målen i Agenda 2030 i den ordinarie verksamheten genom att bland annat ta hänsyn till barn vid begravningar och ceremonier.

Nationella minoriteters rättigheter

Förvaltningens arbete med att möta nationella minoriteter vad gäller önskemål om begravningar och ceremonier kopplas till mål 10 om minskad ojämlikhet.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Svante Borg, Förvaltningschef	2022-09-16